

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Xaverius Thaumaturgus, Panegyricum Poema

Frizon, Léonard

Burdigalae, 1684

Xaverii Thaumaturgi Indiarum Apostoli Res Illustratæ Historicis Ac
Theologicis Commentariis. Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69047](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69047)

X A V E R I I
 T H A U M A T U R G I
 I N D I A R U M A P O S T O L I
 R E S I L L U S T R A T Æ
 H I S T O R I C I S A C T H E O L O G I C I S
 C o m m e n t a r i i s .

P R Æ F A T I O .

UM Divinæ laudis augustæque doctrinæ præconium ad ultimos terrarum fines Apostolica Francisci voce pervaserit; æquum sanè fuit, Deique Opt. Max. providentiæ consentaneum, ut ejusdem Præconis Evangelici fama, tantis in omne genus hominum atque in Superos ipsos promeritis clarissima, orbem universum magnificè personaret. Et verò † à finibus terræ laudes audivimus, gloriam justî insignem profectò, ac singularem panè gloriam; quæ gentes longè latèque pervagata; neque effusis modò acclamationibus populorum celebrata, litteris & annalibus consignata; sed etiam

† Isai. 6. 24.

Religionis Christianæ fastis, æternitatisque adeo monumentis consecrata est.

Huic ego publicæ mortalium immortaliumque, facto velut concentu, gratulationi pro mea parte non deero: cùmque jam poëticis modis ornare Thaumaturgum illum cœperim; Herois præstantissimi virtutes, & summa rerum ab eo mirificè gestarum fastigia solutis numeris persequi, Theologicis & historicis observationibus illustrare constitui, Sic autem novam encomii formam instruo; non ut Xaverianorum factorum seriem ordine temporum, aut contiguitate locorum, & uno tanquam filo narrationis pertexam; verùm ad totidem capita, quot Iconum paria proposui, rerum infinitam vim revocabo. Ac quoniam sine comparatione frigere laudatio dicitur, Francisci egregia facinora cum laudibus conferam multorum ex utroque Testamento illustrium virorum; Eliæ potissimum, qui Propheta imprimis est nobilitatus & incenso gloriæ divinæ studio, & operum supra naturæ captum ordinemq; eminentium amplissima facultate.

Equidem odiosam esse comparationem haud ignoro sanctorum inter se hominum; quid cum eo viro, qui unus Prophetici chori totius quasi personam & dignitatem, ubi Transfigurato Christo adstitit, spectabili majestate sustinuit? Atenim hinc *non equalitatis*, ut Ambrosius in alia causa loquitur, *sed similitudinis æmulatio est*. Quanquam tanto cum Vate citra temeritatem componeretur is, cujus hoc extet in Martyrologio Romano à Sacra Rituum Congregatione approbatum elogium: *Indiarum Apostoli, multitudine infidelium, quos convertit ad Christum, & magnitudine miraculorum, præsertim in suscitandis mortuis, & spiritu prophetiæ, toto orbe conspicui*. Quid, quòd in Pontificio Urbani VIII. diplomate, seu Bulla Canonizationis, dicitur *benedictionem Patriarchæ Abrahæ spiritualiter consecutus, ut multarum gentium pater efficeretur; & filios, quos CHRISTO JESU genuerat, super stellas cœli, & super arenam quæ est in littore maris, multiplicatos videret*? Ita sanctissimum Ecclesiæ oraculum de mystica felicissimi parentis fecunditate.

Fani verò miracula per illum tum viventem, tum vita functum, patrata divinitus, tam multa, tam varia tamque insignia sunt, ut profectò Xaverius nihil fecisse minus à magnis Apostolis affirmari possit. Quod est luculentè pronunciatum in oratione Advocati Consistorialis, habità coram Gregorio XV. cujus Pontificis nomine in hæc verba responsum est appositè. FRANCISCUS XAVERIUS, vir Cœlitibus magis similis, quàm mortalibus.

Quare nihil audacius fecero, si comparisonem instituero Francisci cum Eliâ. sed, ut supra monui, nihil ego propriè comparandi gratia dicam: multiplicis duntaxat virtutis, excellentiumque factorum quandam inter se miram cognationem indicabo. Nempe *in spiritu & virtute Eliæ* Joannes Baptista Dominum præcesserat, Angelus ille terrenus Christo præmissus ad parandam sternendamque apud Judæos viam. Itidem Eliæ spiritu ac virtute Dominum secutus est Xaverius, quem Deus † *Legatum ad gentes misit* Christi imperio submittendas; Xaverius, qui tot Principes, tot populos baptismo expiavit.

Completus in Elisæo spiritus Eliæ dicitur à Sapiente, qui horum elogia sacrorum vatum connexuit Ecclesiastici capite octavo & quadragesimo: ambosque conjunctè Christus Lucæ quarto produxit. & ambos hac ego tractatione jungam, cum faciliè unus utrique respondeat Xaverius. Tanta est enim operum ejus divinorum copia, tanta varietas; ut, si quâ parte cedit in clyto Prophetarum pari, multitudo idem longè superet, præsertim revocatorum ad vitam mortuorum: quæ miraculi species maxima numeratur.

Hisce præmonitis, ad exponenda magni Xaverii decora, quæ superiores ad Iconas referantur, venio; ac primùm ad illius eximias voces duas, quæ sublimis & cœlestis animi sensum, aspera inter & suavia, miro compendio difertissimaque brevitate prodiderunt.

† *Abd. v. 1.*

